

حکومت صالحان، وعده الهي

ظهور حضرت مهدي(عج)، تنها مستند روایي از پیامبر(ص) و امامان ندارد بلکه مفسران، آیاتي از قرآن را نیز در تأیید آن می‌آورند. یکی از این آیات، آیه 55 سوره نور است.

ظهور حضرت مهدي(عج)، تنها مستند روایي از پیامبر(ص) و امامان ندارد بلکه مفسران، آیاتي از قرآن را نیز در تأیید آن می‌آورند. یکی از این آیات، آیه 55 سوره نور است.

خداوند در این آیه، به صراحت از فرجام تاریخ از طریق خلافت صالحان سخن به میان آورده است. در مطلبي که از پی می‌آید، آیت‌الله العظمي ناصر مکارم شیرازی با نقل این آیه و سبب شأن نزول و تفسیر آن، ظهور حضرت را تکامل نهایی انسان می‌داند. کوتاه شده‌ای از این سخنرانی را به نقل از سایت مهدویت می‌خوانیم.

#171& وعده‌الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الأرض کما استخلف الذین من قبلهم و لیمنکن لهم دینهم الذی ارتضی لهم و لیبذلنهم من بعد خوفهم أمناً یَعْبُدُونِی لایشرون بی‌شیئا/ نور: 55». این آیه شریف، آیه‌ای است که هم در زمان پیغمبر اکرم(ص) آثار بسیار مهمی داشت و هم در زمان‌های دیگر تا زمان ظهور حضرت مهدي، ارواح‌افشاده، آثار مهمی دارد. بسیاری از مفسران شیعه و اهل سنت، در شأن نزول این آیه، نقل کرده‌اند: هنگامی که مسلمانان مهاجر از مکه به مدینه آمدند، گروه نسبتاً محدودی از مردم مدینه، به آنان پیوستند. جمعیت مشرک عرب، از مناطق مختلف، احساس خطر کردند. پیغمبر و یارانش به جمعی از انصار در مدینه، پیوستند؛ آنان می‌دانستند که ممکن است مشکلات عظیمی برایشان ایجاد شود. تعبیر روایات، این است که از همه‌جا، برای نابودی اسلام هجوم آوردند.

کار به آنجا رسید که مسلمانان، در آماده‌باش کامل بودند؛ یعنی شب و روز، اسلحه را از خود دور نمی‌کردند. شب که می‌خوابیدند، خواب درستی نداشتند زیرا با لباس جنگ می‌خوابیدند و صبح که برمی‌خاستند، به‌صورت آماده‌باش بودند. یک‌روز، دو روز، یک هفته و... شاید قابل تحمل باشد اما آماده‌باش مستمر، کار بسیار مشکلی است. لذا، خدمت پیامبر رسیدند و عرض کردند: #171&؛ یا رسول‌الله! تا چه زمانی این حالت ادامه دارد؟ چه وقت در امن و امان زندگی خواهیم کرد؟ چه زمانی اسلام، به‌عنوان آیین پابرجا در این منطقه، حاکم می‌شود؟»، در پاسخ، این آیه شریف نازل شد و بشارت داد. در واقع، این آیه، یکی از پیشگویی‌ها درباره مسلمانان آغاز اسلام است.

این آیه، به صراحت می‌گوید: خداوند به کسانی که ایمان و عمل صالح دارند 4 وعده داده است: 1- #171&؛ لیستخلفنهم فی الأرض: یعنی حاکمیت روی زمین پیدا خواهند کرد. 2- #171&؛ لیمنکن لهم دینهم الذی ارتضی لهم: تمکین، در اینجا، به‌معنای استقرار و پابرجایی است؛ یعنی طوری است که نمی‌شود آن را تکان داد. قرآن، وعده داد، در آینده‌ای نزدیک، ایمان و اسلام در این سرزمین استقرار پیدا می‌کند.

3- #171&؛ ولیبذلنهم من بعد خوفهم أمناً: این حالت ترس و وحشت از میان می‌رود و امنیت و آرامش، جای آن را خواهد گرفت. 4- #171&؛ یعبدوننی لایشرون بی‌شیئا: همه اینها مقدمه‌ای است برای اینکه خالصانه، خداوند عبادت شود و شرک و کفر و نفاق، محو و نابود گردد.

فتح مکه، نمونه‌ای از این پیشگویی

این یک پیشگویی قاطع قرآن مجید بود. این پیشگویی، واقع شد. هنگام فتح مکه، تقریباً، آتش جنگ، جز جنگ‌های کمی که بعداً واقع شد، خاموش گشت و امنیت در سراسر جزیره مستقر شد. این آیه، مفهومی دارد در مورد اصحاب پیغمبر(ص) و یک مفهوم عمومی‌تر دارد در مورد تمام زمان‌ها و یک مفهوم خاص دارد که درباره زمان قیام حضرت مهدي(عج) است. در قرآن، آیاتی درباره حضرت مهدي(عج) است که یکی از آنها، همین آیه پنجاه و پنجم سوره نور است.

اولاً، مفهوم آیه، عام است: #171&؛ وعده‌الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات « معیار، ایمان و عمل صالح است. بنابراین، در دوران بعد هم، کسانی که ایمان و عمل صالح داشته باشند، در منطقه خودشان حاکمیت پیدا می‌کنند؛ یعنی اگر در منطقه‌ای حاکم نبود، پس ایمان درست یا عمل صالحی نبوده است. مسئله مهمی که در اینجا مطرح است، این است که این آیه، هماهنگی خاصی دارد با روایاتی که از پیغمبر اکرم(ص) به‌عنوان بشارت بر ظهور مهدي(عج) آمده است.

ظهور حضرت، تکامل نهایی انسان

تعبیر #171&؛ لولم یبق من الأرض»، اشاره به چه چیز است؟ این، سؤال مهمی است. چرا می‌فرماید اگر یک روز بیشتر باقی نمانده باشد، باز هم خداوند این برنامه را انجام می‌دهد؟ عبارت مذکور، اشاره به این است که ظهور حضرت، یک فرمان حتمی و قطعی خداوند و یکی از نوامیس آفرینش بشر است که اگر نباشد، آفرینش بشر، در واقع به هدف نهایی نمی‌رسد. خداوند، انسان را برای تکامل آفریده است، جامعه انسانیت را برای کمال آفریده است. اگر با ظلم و جور، این جامعه نابود شود و پایان پیدا کند، قیامت برپا شود و بمب‌های اتمی نسل بشر را منقرض کند، هدف آفرینش انسان و #171&؛ ما خلقت الجن و الإنس إلا لیعبدون» تأمین نشده

است. اینکه می‌فرماید: «اگر يك روز بیشتر از عمر دنیا باقی نماند» اشاره به این است که این، هدف نهایی و قطعی و تغییرناپذیر آفرینش انسان است که شخصی قیام کند و ظلم و ستم را برچیند و دست جهان انسانیت را بگیرد و به هدف تکامل برساند و حاکمیت عدل و داد را بر جهان استوار سازد.

چرا می‌فرماید: «عدلاً و قسطاً؟ چه تفاوتی میان عدل و قسط است؟ چه تفاوتی میان ظلم و جور است؟ عدالت، نقطه مقابل ظلم است. يك نفر ظالم، حقوق مردم را غصب می‌کند و می‌شود ظالم، ولي کسی که میان افراد، فرق می‌گذارد، از نظر لغت عرب، اسم‌اش «جور» است و نقطه مقابل‌اش «قسط» است. بنابراین، وقتی که قیام می‌کند، نه تنها خودش ظلم نمی‌کند و حقوق مردم را به نفع خودش مصادره نمی‌کند بلکه اجازه نمی‌دهد که تبعیض باشد. حق همه، پرداخت می‌شود و همگی، زیر چتر عدالت او، به حق خودشان می‌رسند. این، درواقع اوج تکامل در جهان انسانیت است.

ما این آیه و روایات را کنار هم می‌گذاریم، در يك جا، خداوند می‌فرماید: «وَعَدَهُ دَادَهُ است به مؤمنانی که عمل صالح دارند که آنان را خلیفه روی زمین کند و آیین اسلام را تمکین بدهد و پا برجا کند و ناامنی را از بین ببرد و تا آنان بتوانند خالصانه خدا را بپرستند.»

پیغمبر اسلام(ص) هم مطابق این 123 روایت چنین وعده‌ای داده است. از اینجا می‌فهمیم که این آیه شریف، هرچند در زمان پیغمبر به صورت موضعی پیاده شد و مسلمان‌ها پیروز شدند و هر چند در انقلاب‌ها یا حکومت‌های صالح دیگر، مثل حکومت امیرمؤمنان(ع) پیاده شد اما در عین حال، اوج تکاملش، در زمان ظهور حضرت مهدی(عج) است. در آن زمان، تمکین دین در ارض، عمل می‌شود. در قرآن، «ارض»، گاهی به بخش‌هایی از زمین و گاهی به تمام زمین اطلاق شده است. بنابراین، بشارتی که روایات به ما می‌دهند، این است که بالاخره، جهان، به این وضع کنونی باقی نمی‌ماند بلکه مصلحی می‌آید، رهبری می‌آید، نوری ساطع می‌شود؛ پیشوایی که جهان را غرق عدل و داد و امن و امان و حاکمیت توحید خواهد کرد، می‌آید.

در اینجا، نکته دیگری هم هست که در روایات اهل‌بیت(ع) به آن اشاره شده است. تعبیری است از امام‌سجاد(ع) که در ذیل این آیه، جمله‌ای فرموده و با صراحت، نام «مهدی» را بردند و سپس کلام‌شان را به کلام پیغمبر و کلام پیغمبر را به کلام خدا پیوند دادند. آن حضرت، هنگامی که این آیه را تلاوت فرمودند یا نزد آن حضرت تلاوت شد، فرمود: «هم- والله! - شیعتنا». این «الذین آمنوا و عملوا الصالحات» که در آیه آمده، شیعیان ما هستند. «یفعل الله ذلك علي يدي رجل منا»، این برنامه، در سطح جهان به دست مردی از ما پیاده می‌شود و «هو مهدي هذه الأمة»، او، مهدی این امت است که این برنامه را پیاده می‌کند. بعد فرمود: «وهو الذي قال رسول الله(ص) لو لم يبقَ من الدهر إلا يوم لظول الله ذلك اليوم». بنابراین، آیه پنجاه و پنجم سوره نور، کلام پیغمبر(ص) و کلام امام‌سجاد(ع)، همه، به هم پیوند پیدا کرده و يك واقعیت را روشن می‌کنند.

آن واقعیت، حکم قطعی پروردگار است. اگر بدون این باشد، آفرینش انسان، به هدف نهایی نمی‌رسد. آن هدف نهایی، این است که حکومت عدل و داد بر تمام جهان حکمفرما بشود و توحید در همه جا حاکم شود. در بعضی از روایات داریم: «لا يبقى بيت حجر ولا مدر». «بيت حجر» اشاره به قصرها و خانه‌های اشرافی است و «بيت مدر»، خانه‌های خشتی گلی است؛ یعنی همه، بدون استثنا، در خانه‌هایشان اسلام وارد می‌شود. حالا ممکن است که افرادی باشند که در باطن، مشکلاتی در عصر ظهور مهدی(عج) داشته باشند ولي حاکمیت توحید انکارناپذیر است.

ظهور صغری و ظهور کبری

مطلب دیگری که لازم است به آن توجه پیدا کنیم، سخنی است که در بعضی از نوشته‌هایم آورده‌ام و تمایل دارم که در اینجا هم بیان کنم. همانطور که برای حضرت مهدی(عج)، يك غیبت صغری و يك غیبت کبری است، یعنی درست مانند آفتاب، وقتی می‌خواهد پنهان شود، ابتدا قرص خورشید پشت افق پنهان می‌شود ولي هوا نیمه روشن است و کم‌کم، این روشنایی برچیده می‌شود و تاریک می‌شود، برای ظهورش هم يك ظهور صغری و يك ظهور کبری است، مانند موقعی که آفتاب می‌خواهد طلوع کند، قرص خورشید هنوز پیدا نشده اما هوا، نیمه روشن است و بعد خورشید دیده می‌شود. مرحله غیبت ایشان در 2 مرحله واقع شده است و ظهور ایشان، هم ظهور صغری و هم ظهور کبری دارد. در ظهور صغری، توجه مردم به امام‌زمان(عج) زیاد می‌شود و همه جا صحبت از امام‌زمان(عج) است و جلسات امام‌زمان(عج)، پرشور می‌شود و بحث‌های مهدوی، همه‌جا را می‌گیرد و وضع طوری می‌شود که مردم تشنه و آماده می‌شوند.

لزوم گسترش بحث مهدویت

ما به سوي طلوع کبری پیش می‌رویم. اگر می‌خواهیم به آن ظهور کمک کنیم، باید این ظهور صغری را توسعه دهیم! همین بحث‌های مختلف درباره حضرت را میان جوانان و بزرگسالان و زنان و مردان و مسلمانان و غیرمسلمانان توسعه دهیم و به اینترنت بکشانیم. خلاصه، با امواج، نام مهدی(عج) را به همه دنیا برسانیم و این ظهور صغری را پر رنگ کنیم تا نام حضرت مهدی(عج) در همه جلسات حضور پیدا کند. من معتقدم اگر این کار را بکنیم، این، يك مصداق عملی دعای تعجیل فرج می‌شود.